

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ

Підвищення ефективності функціонування малих підприємств можливе за рахунок налагодження коопераційних зв'язків, одним із варіантів яких є кластери підприємств. Враховуючи, що кластери служать інструментом вирівнювання структурних та регіональних диспропорцій розвитку економіки, дозволяють ефективно використовувати існуючий потенціал регіону та сприяють стабілізації, доцільним є впровадження кластерних моделей об'єднання підприємств в систему господарювання Тернопільської області. Дослідження світового досвіду вказує на тенденцію створення функціональних кластерів.[1] Тому, поряд із розвитком базових галузей ("Стратегією розвитку Тернопільської області" до числа пріоритетних віднесено агропромисловий комплекс, машинобудування, виробництво будівельних матеріалів, транспортна, торгівельна інфраструктура, туризм і рекреація), необхідно розглядати доцільність створення інноваційного виробничого кластеру. Саме інноваційне виробництво повинне стати основною ланкою формування конкурентних переваг Тернопільщини, стосовно інших регіонів Західної України.

Останні дослідження зарубіжних вчених (Крістіана Кетельса, Лоурена Янга, Томаса Харіса та ін) [2, 8] вказують на посилення впливу допоміжних інституцій, які створюють спеціалізовану основу для взаємодії між учасниками кластеру. Інфраструктура підтримки підприємництва в межах кластеру охоплює широке коло понять від якості навчальних програм до стратегій місцевої конкуренції.

Виділення кластеру із загальної маси господарюючих суб'єктів можна умовно розбити на чотири стадії (визначення спеціалізації регіону, виділення внутрігалузевих зв'язків, стратегічний аналіз, визначення перспектив функціонування кластеру). На наш погляд, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва доцільно проводити паралельно із виділенням кластеру в два етапи.

Перший етап дозволить окреслити основні напрями роботи, яка здійснюється у сфері підтримки малого підприємництва на рівні органів влади, громадських організацій та приватних фірм. Метою такого аналізу є вивчення "вузьких місць" бізнес-середовища. Основний акцент повинен стосуватися вивчення нормативно-правової бази діяльності малих підприємств регіону.

Виділення напрямів по створенню спеціальної інфраструктури підтримки підприємництва (другий етап) можливе лише після отримання результатів кластерного аналізу. Потенційні сфери формування кластерів дозволять більш точно сформулювати програми роботи за напрямами навчання персоналу, НДДКР, надання спеціалізованих послуг. Діяльність інфраструктури повинна бути спрямована на задоволення потреб підприємців всередині кластеру (трансфер технологій, дослідження ринку, тренінги та семінари).

Перелік літератури:

1. IRE Working Groups Exploring Key Elements for Regional Innovation Policy. – [Cited 2007, September 6]. – Available from: < <http://www.innovating-regions.org> >
2. The Development of The Cluster Concept – Present Experiences And Further Developments / by Christian H.M. Ketels. - 2003. - 25p